



SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 20/23563-2

Saksbehandler Kent Inge Buli Gutvik

Høringsinnspill - forslag om endringer av lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	08.09.2020	118/20

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 08.09.2020 sak 118/20

Møtebehandling

Representanten Andreas Arff (FrP) fremmet felles alternativt forslag på vegne av FrP og KrF:

- 1. Det norske flagget representerer likestilling, frihet og mangfold. Vi trenger derfor ikke andre interesseorganisasjoners flagg. Det vil virke splittende på det norske samfunn og vil skape en ideologisk strid.*
- 2. Fremskrittspartiet anbefaler derfor at fylkesutvalget går for alternativ D, en videreføring av gjeldende lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger uten endringer.*

Representanten Andreas Arff (FrP) varslet mindretallsanke men dette ble ikke vedtatt. (10 mot 1 stemme).

Votering

Fylkesrådmannens forslag satt opp mot forslaget fra FrP. Fylkesrådmannens forslag vedtatt med 8 mot 3 stemmer (KrF, FrP)

Fylkesutvalgets vedtak

- Agder fylkeskommune mener at kommunene bør gis en større frihet til selv å avgjøre hvilke flagg det skal flagges med fra kommunale bygninger. Samtidig mener Agder fylkeskommune at det er viktig å ha noen nasjonale rammer for kommunenes skjønnsutøvelse slik at det sikres en viss grad av ensartet praksis på nasjonalt nivå.
- Agder fylkeskommune støtter Kommunal- og moderniseringsdepartementets endringsalternativ A

Høringsinnspill - forslag om endringer av lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

1. Agder fylkeskommune mener at kommunene bør gis en større frihet til selv å avgjøre hvilke flagg det skal flagges med fra kommunale bygninger. Samtidig mener Agder fylkeskommune at det er viktig å ha noen nasjonale rammer for kommunenes skjønnsutøvelse slik at det sikres en viss grad av ensartet praksis på nasjonalt nivå.
2. Agder fylkeskommune støtter Kommunal- og moderniseringsdepartementets endringsalternativ A

Vedlegg

1. Høringsbrev
Høringsnotat

Sammendrag

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår at kommunene og fylkeskommunene (heretter omtalt som kommunene) i større grad selv bør kunne avgjøre hvilke flagg kommunene skal kunne flagge med fra sine bygninger. Departementet har på denne bakgrunn sendt fire alternative forslag om endringer av lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger på alminnelig høring.

Tre av alternativene går i varierende grad ut på å utvide kommunenes handlingsfrihet knyttet til bruk av flagg sammenliknet med dagens rettstilstand. Det fjerde alternativet går ut på å videreføre gjeldende regelverk uten endringer.

Fylkesrådmannen mener at kommunene i større grad enn i dag selv bør kunne avgjøre hva slags flagg det skal flagges med fra kommunens bygninger. Samtidig mener fylkesrådmannen at det vil være hensiktsmessig at det oppstilles noen nasjonale rammer for kommunenes skjønnsutøvelse, slik at det sikres en viss grad av ensartet praksis på nasjonalt nivå. Fylkesrådmannen støtter på denne bakgrunn departementets endringsalternativ A. Forslaget innebærer at kommunenes adgang til å benytte andre flagg enn det norske flagget, det samiske flagget, kommuneflagget eller fylkesflagget utvides, slik at andre flagg kan brukes i forbindelse med *arrangement, markering eller merkedag av allmenn interesse*. Dagens vilkår om at arrangementet må ha tilknytning til bygget det flagges fra tas bort.

Saksopplysninger

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (heretter omtalt som departementet) har i brev av 3. juli 2020 sendt forslag om endringer av lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger på alminnelig høring. Høringsfristen er i utgangpunktet satt til 31. august 2020, men Agder fylkeskommune har fått utvidet frist til 14. september 2020.

Gjeldende rett

Flagging på eller fra kommunens offentlige bygninger, eiendommer og kommunale institusjoner er regulert i lov om flagging på kommunale bygninger § 1.

Etter bestemmelsen kan kommunene som hovedregel kun flagge med det norske flagget (uten splitt og tunge), det samiske flagget og kommune- eller fylkesflagg på eller fra kommunens offentlige bygninger, eiendommer og kommunale institusjoner.

Bestemmelsen oppstiller et unntak fra hovedregelen som innebærer at forbudet mot å benytte andre flagg enn de nevnte, ikke gjelder når bygninger med tilhørende grunn brukes i forbindelse med idretts-, kultur- og lignende arrangement med allmenn interesse.

Forbudet gjelder heller ikke for frittstående kommunale flaggstenger på torg, bruer, plasser eller lignende, som ikke fremstår som en integrert del av et kommunalt bygningskompleks eller et bygningskompleks som for den vesentligste del benyttes av kommunale institusjoner. Kommunene står derfor fritt til selv å avgjøre hva slags flagg det skal flagges med fra slike flaggstenger.

Ovennevnte bestemmelse oppstiller også forskriftshjemmel til forskrift om adgangen til i særlige tilfeller å benytte fremmed lands flagg ved siden av det norske flagg på kommunale offentlige bygninger. Det følger av forskriften at fremmed lands flagg kan heises ved siden av Norges flagg på eller fra kommunale bygninger med videre, når dette av hensyn til internasjonal høflighet finnes ønskelig.

Overtredelse av lov om flagging på kommunale bygninger straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder.

Behov for endringer

Departementet har i sitt høringsnotat fremhevet at det er flere eksempler på at kommuner ønsker å flagge med andre flagg enn hva som er tillatt i dag fra kommunale bygninger. For eksempel ønsker mange kommuner å feire pride ved å flagge med regnbueflagget eller å flagge med FN-flagget i anledning FN-dagen.

Departementet foreslår derfor at kommunene skal gis større handlingsrom til selv å avgjøre bruk av andre flagg fra kommunens bygninger enn hva som er tilfelle i dag. Forslaget er dels begrunnet i hensynet til det kommunale selvstyre, som i henhold til kommuneloven av 2018 ikke bør begrenses mer enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale mål. Videre viser departementet til at utbruddet av Covid-19 har vist at det kan oppstå situasjoner hvor det ikke er mulig å avholde arrangementer i forbindelse med merkedager, der det allikevel kan være ønskelig å flagge med andre flagg. Unntaksregelen i loven om at adgangen til bruk av andre flagg er betinget av at flagget brukes i forbindelse med et arrangement, fremstår dermed som en snever og lite fleksibel regulering for kommunene.

Departementets forslag

Departementet har fremmet følgende alternative forslag og ber om høringsinstansenes innspill til ønsket alternativ:

- A) Kommunens adgang til å benytte andre flagg enn det norske flagget, det samiske flagget, kommuneflagget eller fylkesflagget utvides slik at andre flagg kan brukes i forbindelse med *arrangement, markering eller merkedag av allmenn interesse*. Vilåret om at arrangementet må ha tilknytning til bygget det flagges fra tas bort.
- B) Bestemmelsene i lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger oppheves med unntak av hjemmelen for å kunne gi forskrift om bruk av andre lands flagg fra kommunale bygninger.
- C) Lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger oppheves i sin helhet.
- D) Videreføring av gjeldende lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger uten endringer.

Vurderinger

Slik fylkesrådmannen vurderer det er det gode grunner som tilsier at kommunene, i større grad enn i dag, selv bør kunne avgjøre hva slags flagg det skal flagges med fra kommunens bygninger.

For det første tilsier hensynet til det kommunale selvstyret at kommunenes frihet til å flagge med ulike typer flagg ikke begrenses mer enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale mål. Dette hensynet understøttes av at det kommunale selvstyre ble styrket gjennom innføring av ny kommunelov i 2018.

I tillegg fremstår unntaksregelen i dagens lov om at adgangen til bruk av andre flagg er betinget av at flagget brukes i forbindelse med et arrangement, etter fylkesrådmannens syn, som en snever og lite fleksibel regulering for kommunene. Det vises i den forbindelse til at Covid-19 har vist at det kan oppstå situasjoner hvor det ikke er mulig å avholde et tiltenkt arrangement i forbindelse med merkedager der det kan være ønskelig å flagge med andre flagg. Videre kan det være ønskelig fra kommunenes side å flagge med andre flagg fra kommunens bygg i forbindelse med ulike markeringer og merkedager selv om det ikke gjennomføres et spesifikt arrangement i anledning markeringen eller merkedagen, eksempelvis i forbindelse med FN-dagen eller Pride.

En utvidet adgang til å flagge med andre flagg enn det norske flagget, det samiske flagget, kommuneflagg eller fylkesflagg kan som departementet fremhever føre til en mer politisk flaggpraksis i kommunene, som for innbyggerne kan oppleves som splittende. En utfordring for kommunene vil være å trekke grensen for hvilke flagg som kommunen ønsker og ikke ønsker å flagge med. Fylkesrådmannen vil i den sammenheng vise til at dette er problemstillinger som også er aktuelle etter gjeldende rett. Kommunene har allerede i dag handlingsrom til å avgjøre hvilke andre flagg det er ønskelig å flagge med fra frittstående kommunale flaggstenger og fra kommunale bygninger i forbindelse med arrangementer. Problemstillinger om splittende flaggpraksis og valg av hvilke andre flagg som kommunen ønsker å bruke, er dermed ikke ny, men vil muligens kunne bli aktualisert i noe større grad ved endringer i regelverket som øker kommunenes handlingsrom.

På bakgrunn av ovennevnte mener fylkesrådmannen at kommunenes frihet til å flagge med andre typer flagg bør utvides sammenliknet med dagens rettstilstand. Det bør imidlertid, etter fylkesrådmannens syn, innføres visse nasjonale rammer for kommunenes skjønnsutøvelse for å sikre en viss grad av ensartet praksis på nasjonalt nivå. Rammene bør fastsettes slik at man unngår tilfeller av kontroversiell flagging i strid med den allmenne interessen. Dette tilsier at departementets endringsalternativ B og C, som begge innebærer en fullstendig frihet for kommunene til selv å bestemme hva slags type flagg det skal flagges med, forkastes. En mer balansert løsning vil etter fylkesrådmannens vurdering være å åpne opp for at andre flagg kan benyttes i forbindelse med *arrangement, markering eller merkedag av allmenn interesse*, slik departementet foreslår i alternativ A. Dette vil utvide

kommunenes handlingsfrihet i betydelig grad, samtidig som det vil sette en hensiktsmessig grense for handlingsfriheten og bidra til en viss grad av ensartethet på nasjonalt nivå.

Ved en utvidelse av kommunenes handlingsfrihet vil det være opp til den enkelte kommune å avgjøre i hvilken grad det skal føres en restriktiv eller liberal flaggpraksis. Fylkesrådmannen anbefaler at det utarbeides et internt flaggreglement for Agder fylkeskommune så snart eventuelle endringer i lov om flagging på kommunale bygninger er endelig vedtatt. Fylkesrådmannen vil komme tilbake til politisk ledelse med en sak vedrørende dette på et senere tidspunkt.

Regionplan Agder 2030

En utvidelse av regelverket som muliggjør flagging med andre flagg fra kommunens bygninger i forbindelse med arrangementer, markeringer eller merkedager av allmenn interesse vil gjøre det mulig for Agder fylkeskommune å vise sin støtte til grupper, bevegelser, organisasjoner o.l., eksempelvis ved å flagge med regnbueflagget for å vise støtte til pride. Dette vil kunne ha en symboleffekt som kan bidra til ivaretagelse av mangfolds- inkluderings- og likestillingsperspektivet som er gjennomgående perspektiver i Regionplan Agder 2030.

Økonomiske konsekvenser

Det antas at ingen av de foreslåtte endringsalternativene vil medføre noen økonomiske konsekvenser for Agder fylkeskommune.

Konklusjon

Fylkesrådmannen anbefaler at kommunene gis større handlingsrom til selv å avgjøre bruk av andre flagg fra kommunens bygninger enn hva som er tilfelle i dag og at Agder fylkeskommune støtter departementets endringsalternativ A.

Kristiansand, 07.08.2020

Tine Sundtoft
fylkesrådmann

Knut Lindland
fylkesdirektør

9.september.2020